

DATOS IDENTIFICATIVOS

Enfermería en saúde mental

Materia	Enfermería en saúde mental			
Código	V53G140V01305			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Povisa)			
Coordinador/a	Iglesias Víctor, María Laura			
Profesorado	Iglesias Víctor, María Laura Vallejo Curto, María del Carmen			
Correo-e	lauraiglesiasvictor@yahoo.es			
Web	http://www.cepovisa.com			
Descrición xeral	<p>A materia de enfermaría en saúde mental pretende dotar aos alumnos das ferramentas necesarias que lles permitan prever, recoñecer, tratar e manexar a *sintomatología das enfermidades mentais,prestando unha atención técnica e profesional acorde ás necesidades de saúde da poboación atendida e tendo en conta os avances técnicos e científicos actuais.</p> <p>Aprenderase a realizar plans de cuidados enfermeiros utilizando a *taxonomía *NANDA baseándonos nos patróns funcionais de *Marjory Gordon, destinados ás persoas con enfermidade mental e a súa contorna. Ademais trataranse os aspectos legais e deontolóxicos relacionados coa saúde mental.</p>			

Competencias

Código	
C10	Identificar as respostas psicosociais das persoas ante as diferentes situacións da saúde (en particular, a enfermidade e o sufrimento), seleccionando as accións axeitadas para proporcionarlles axuda nesas situacións.
C12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.
C24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde dos individuos e grupos.
C31	Realizar as técnicas e procedementos de cuidados de enfermaría, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.
C32	Seleccionar as intervencións encamiñadas a tratar ou prever os problemas derivados das desviacións de saúde.
C51	Coñecer os problemas de saúde mental máis relevantes nas diferentes etapas do ciclo vital, proporcionando cuidados integrais e eficaces, no ámbito da enfermaría.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Saber la clasificación, clínica y tratamiento de los distintos trastornos mentales y los cuidados de enfermería asociados a ellos.	C10 C12 C24 C31 C32 C51

Contidos

Tema

Introdución á saúde mental.	TEMA 1. Historia da psiquiatría. TEMA 2. Concepto de saúde mental. Modelos explicativos do enfermar en Psiquiatría. TEMA 3. Enfermaría de Saúde Mental e psiquiátrica: evolución ao longo da historia. Situación actual. TEMA 4. Rede asistencial e papel da enfermaría nos distintos dispositivos. TEMA 5. A entrevista en psiquiatría. TEMA 6. Clasificacións das enfermidades psiquiátricas. TEMA 7. Valoración psiquiátrica de enfermaría. Rexistros.
Comunicación e relación terapéutica.	TEMA 8. A comunicación terapéutica. Bases da relación co paciente
Terapias interactivas	TEMA 9. Tratamentos biolóxicos en psiquiatría: farmacoloxía, *TEC. TEMA 10. Tratamentos psicolóxicos TEMA 11. Actuación de enfermaría nos distintos tratamentos.
**Psicopatoloxía	TEMA 12. A exploración psicopatolóxica TEMA 13. Trastornos mentais orgánicos TEMA 14. Trastornos por abuso de sustancias TEMA 15. Esquizofrenia e outros trastornos **psicóticos TEMA 16. Trastornos do estado de ánimo TEMA 17. Trastornos de ansiedade TEMA 18. Trastornos somatomorfos TEMA 19. Trastornos da conduta alimentaria TEMA 20. Trastornos do soño TEMA 21. Disfuncións sexuais TEMA 22. Trastornos do control de impulsos TEMA 23. Trastornos da personalidade TEMA 24. Trastornos máis habituais na infancia e a adolescencia TEMA 25. O paciente suicida TEMA 26. Urgencias en psiquiatría. O paciente axitado
Coidados de enfermaría nos distintos trastornos mentais	TEMA 27. Consideracións éticas e legais no enfermo mental TEMA 28. Plans de coidados. Patróns funcionais. TEMA 29. Plans de coidados e actuación de enfermaría nos distintos trastornos mentais.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	46	95	141
Seminario	4	0	4
Obradoiro	1.5	0	1.5
Estudo de casos	0	2	2
Exame de preguntas obxectivas	1.5	0	1.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Obradoiro	Actividades enfocadas á adquisición de coñecementos e habilidades manipulativas e instrumentais sobre unha temática concreta, con asistencia específica por parte do profesor ás actividades individuais e/ou grupais que desenvolven os estudantes.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Se realizarán seminarios de valoración psicopatolóxica y de contención mecánica
Obradoiro	Se realizará un taller de relaxación en ansiedade
Estudo de casos	Se realizará un exercicio de valoración de casos clínicos

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Deste xeito, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu. A aplicación desta técnica pode ser presencial ou non presencial. Pódense empregar diferentes ferramentas para aplicar esta técnica como, por exemplo, chat, correo, foro, audioconferencia, videoconferencia, etc.	10	C10 C12 C24 C31 C32 C51
Estudo de casos	Proba na que se presenta unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc	10	C10 C12 C24 C31 C32 C51
Exame de preguntas obxectivas	Prueba con 50 preguntas tipo test con una sola respuesta verdadera.	80	

Outros comentarios sobre a Avaliación

O sistema de avaliación consistirá en tres partes diferenciadas.

Por unha banda realizarase un exame tipo test correspondente a parte teórica da materia; este exame constará de 80 preguntas cunha soa resposta verdadeira. Cada resposta correcta será valorada cun punto e cada resposta incorrecta restará 0,25 puntos. Sera imprescindible ter un MINIMO DUN 4 NO EXAME para que se valoren tanto o seminario de *Psicopatoloxía como os casos clínicos.

O seminario de Psicopatoloxía correrá a cargo da Dra. Iglesias e sumará un máximo de 1 punto na nota do exame.

O caso clínico será a realización dun PAE e será valorado por Dona Carmen Vallejo. Sumará un máximo de 1 punto na nota do exame.

O exame da convocatoria ordinaria realizarase o MARTES 28 DE MAIO DE 2019 as 16:00 HORAS NA aula 11 NO PRIMEIRO PISO. A duración do mesmo será aproximadamente de 2 horas.

En xullo valorarase soamente os resultados obtidos no exame tipo test de 80 preguntas. Cada resposta correcta será valorada cun punto e cada resposta incorrecta restará 0,25 puntos

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

J.Vallejo Ruicoba, **INTRODUCCIÓN A LA PSICOPATOLOGÍA Y A LA PSIQUIATRÍA**, 8ª edición, Masson, 2015

Joana Formés Vives, **ENFERMERÍA DE SALUD MENTAL Y PSIQUIÁTRICA. VALORACIÓN Y CUIDADOS**, 2ª edición, Panamericana, 2012

NNN CONSULT,

Carlos J. van-der Hofstadt Román, **TÉCNICAS DE COMUNICACIÓN PARA PROFESIONALES DE ENFERMERÍA**, 1ª edición, Generalitat Valenciana. Conselleria de Sanidad, 2006

Joana Fornés Vives. Mª Consuelo Carballal Balsa, **ENFERMERÍA DE SALUD MENTAL Y PSIQUIÁTRICA. GUÍA PRACTICA DE VALORACIÓN Y ESTRATEGIAS DE INTERVENCIÓN**, 1ª edición, Panamericana, 2001

Louise Rebraca Shives, **ENFERMERÍA PSIQUIÁTRICA Y DE SALUD MENTAL CONCEPTOS BÁSICOS**, 6ª edición, Mc Graw Hill, 2010

I Eguilluz, R Segarra, **Introducción a la Psicopatología.**, 3 edición, Editorial Médica Panamericana, 2013

Kaplan & Sadock, **Sinopsis de Psiquiatría**, 11 edición, Wolters Kluwer - Lippincott, 2015

Demetrio Barcia Salorio, **Tratado de Psiquiatría**, 1ª edición, Arán, 2000

Jose Luis Galiana Roch, **Enfermería psiquiátrica**, 1ª edición, Elsevier, 2015

Elena Rodríguez Seoane, **Enfermería en la rehabilitación de la enfermedad mental severa**, 1ª edición, Díaz de Santos, 2015

Andoni Anseán, **Manual de prevención, intervención y postvención de la conducta suicida**, 2ª edición, Fundación Salud Mental España, 2014

Luis Cibanal, **Técnicas de comunicación y relación de ayuda en ciencias de la salud**, 3ª edición, Doyma, 2014

NandaNocNic,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Prácticas clínicas III/V53G140V01306

Prácticas clínicas IV/V53G140V01405

Prácticas clínicas V/V53G140V01406

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Enfermería xeriátrica e cuidados paliativos/V53G140V01304

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Psicología: Psicología/V53G140V01102

Prácticas clínicas I/V53G140V01208

Prácticas clínicas II/V53G140V01303
